

NEV'ZUHUR

Sayı : 20
Mart 2011

Edebiyat - Kùltùr - Sanat

Mustafa Ertuğrul AKER
(1893 - 1968)

NEVZUHUR

Edebiyat - Kùltür - Sanat

Sayı : 20 Mart 2011

SAHİBİ :
MUSTAFA AKBABA

GENEL YAYIN YÖNETMENİ :
ALİ DEMİREL

YAYIN KURULU :
BEKİR KARA
HASAN TÛLKAY
MEHMET ERÇİN

ADRES :
Atatürk Cd. 1306 Sk.
Akbaba Apt. No: 1/2 ANTALYA

TLF: 0 (242) 241 80 62 - 63

BELGEGEÇER : 0 (242) 241 41 74

e-posta: alidemirel47@hotmail.com

ISSN : 1308 - 1403

BASIM YERİ :
TUNAHAN OFSET MATBAACILIK
Tel : 0 (242) 248 90 88
e-mail: tunahanofset@hotmail.com
Sinan Mh. Atatürk Cd.1254 Sk.
Rıfat Türkcân Psj. No.:14 / 7 ANTALYA

YAYIN TÛRÛ:
Yerel - Süreli
İki ayda bir yayımlanır.

NEVZUHUR'da yayınlanan yazılar
kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.

NEVZUHUR'da yayınlanan eserlere
telif hakkı ödenmez.

NEVZUHUR
Bir kùltür hizmeti olup, para ile satılmaz.

NEVZUHUR'da
Yayınlanan bütün yazıların sorumluluğu
yazarına aittir. Gönderilen yazıların
yayınlanması, Yayın Kurulu'nun
kararına bağlıdır. Yazılar yayınlanmasa da
iade edilmez.

NEVZUHUR

BU SAYIDA

KIDEMLİ TOPÇU YÛZBAŞI
MUSTAFA ERTUĞRUL AKER

RAMAZAN KAR

ELİ KALEMLİ ALPLERİN
BAŞKOMUTANLARINDAN BİRİ

ALİ DEMİREL

ZİHNİYET FARKI

MUSTAFA AKBABA

BOŞUNA PAMPHYLİA DENMEMİŞTİ

ANDAÇ

ALİ DEMİREL İLE SOHBET

KONUŞAN : MEHMET ERÇİN

DERGİLER DERYÂSINDAN - 10

ÜNİVERSİTE GİBİ İLİM YUVASI
MİLLET MECLİSİ GİBİ
SİYÂSET MEYDANI İŞLEVİ GÖREN
ASIRLIK YAYIN ÇINARI

TÛRK YURDU DERGİSİ

OĞUZ ÇETİNOĞLU - MEHMET ŞADİ POLAT

ÇANAKKALE

AŞIK KAZANOĞLU

OKUYUCU İLE SOHBET

Değerli NEVZUHUR dostları;

Antalya özel sayısı, okuyucularımız tarafından taktirle karşılandı. Bizzat tebrik edenlerin dışında telefon ve elektronik posta aracılığı ile bize ulaşan kıymetli okuyucularımızın olumlu düşünceleri bizleri son derece mutlu etmiştir. Dergimizin bu özel sayısına TÜRKİYE GAZETESİ de 27 Ocak 2011 tarihli sayısının kültür sayfasında yer vermiştir. Bütün gönül dostlarına teşekkürü bir borç biliriz.

Şimdi bu sayımızda neler var, bir göz atalım:

Bu sayımız Ramazan KAR'ın; *KIDEMLİ TOPÇU YÜZBAŞI MUSTAFA ERTUĞRUL AKER* başlıklı yazısının devamıyla başlıyor. Birkaç sayı daha devam edecek olan bu yazıyı okumak için sabırsızlık gösterdiğinizi biliyoruz. Geçen sayımızda bu yazı içerisinde Mustafa Ertuğrul'un "Askerlik Safahat Belgesi" ilk defa dergimiz NEVZUHUR'da yayınlanmıştır. Elinde bulundurduğu bu belgeyi bizlerle paylaşan Ramazan KAR Bey'e ayrıca teşekkürü bir borç biliriz.

Ali DEMİREL yazısına; *ELİ KALEMLİ ALPERENLERİN BAŞKOMUTANLARINDAN BİRİ* adını vermiş. Yüce bir tarihi şahsiyetin tanıtıldığı bu yazıyı da zevkle ve ibretle okuyacaksınız.

Mustafa AKBABA'nın *ZİHNİYET FARKI* başlıklı yazısı da ilginizi çekecektir. Çanakkale Zaferi'nin 96. yıldönümünün kutlandığı bu günlerde, geçmişte yaşanan bir hadise, herhalde sizleri de düşüncelere sevk edecektir.

Evet, ANDAÇ her zamanki gibi ilginç konularından biriyle daha karşınızda. Yazısı; *BOŞUNA PANFİLYA DENMEMİŞTİ* adını taşıyor.

Sayfalarımız arasında bir de mülakatımız var. Mehmet ERÇİN bu defa Ali DEMİREL ile konuşuyor. Bakalım neler konuşmuşlar?..

Oğuz ÇETİNOĞLU ve Mehmet Şadi POLAT, "Dergiler Deryâsından" üst başlığıyla sundukları yazılarında bu defa asırlık bir dergi olan *TÜRK YURDU DERGİSİ*'ni tanıtıyorlar. Uzun bir araştırma ve emek sonucu ortaya koydukları bu yazı serisini büyük bir zevkle okuduğunuza inanıyoruz.

Bu sayımıza sadece bir şiir koyduk çünkü mart ayında Çanakkale'de şehit olan atalarımızın anısına saygımızdan dolayı başka şiir koymak istemedik. Elbette şiirin adı '*ÇANAKKALE*', bu güzel şiirin yazarını ise, daha yaşarken milletimizin gönlündeki yerini alan Aşık KAZANOĞLU

Mayıs 2011 sayımızda buluşmak dileğiyle hoşça kalınız.

NEVZUHUR

KIDEMLİ TOPÇU YÜZBAŞI MUSTAFA ERTUĞRUL AKER

RAMAZAN KAR

(DEVAM)

İkinci Meis Baskını [II No. Iı paftaya müracaat]

Bu muvaffakiyetten sonra; düşmanın mukabil bir taarruzu veya hiç olmazsa adadaki kuvvetini çoğaltacağı muhtemel ve hatta muhakkaktı. Bu itibarla eski mevziimizde bir müddet daha kalmaklığımız emredildi.

Binbaşı Şimitkolbo ve İdman ve diğer Alman zabıtları ertesi günü Bandırmaya dönmek için mevziden ayrıldılar. Yalnız Ezelberk ve tayyareci Binbaşı Şule kalmışlardı.

19 - 2. Kanun - 1917 gününe kadar adada faaliyet görülmedi.

Tek tük dolaşanlara ateş etmek ve limandan gizlice çıkmak isteyen bir iki yelkenliyi batırmak gibi vazifeleri yaptık. Almanya'da büyük bir sinir hastalığına tutularak tedavi için uzun bir seyahate çıkan Moris Prensinin biraderi Prens (Şuvanburk Lipe) ve yaveri ağır topçu mülazimi Pilart Adana'dan itibaren bütün sahillerimizi dolaşarak [tesadüfen] karargahımıza geldiler ve bize misafir oldular.

Beşinci ordu kumandanının adayı işgal hususundaki kararını yerine getirmek için obüs bataryasına yeniden iki yüz kadar hartuç ve bataryama da 150 atım cephane gelmişti. Ezelberk taarruzu; hemen Prensin huzur ile yapmak için acele ediyordu.

Taarruz şu şekilde yapılacaktı:

Yukarda arz ettiğim veçhile müretteb bölük, 21- 2. Kanunda Faktöre deki yelkenli gemilere binecek, sabahın dördünde adanın hemen önlerinde bulunacak veçhile yola çıkmış bulunacaklardı. Yelkenliler adaya yaklaştıkları sırada bir mukabele görülürse bataryalar ateşleri ile gemilerimizi himaye edeceklerdi. (Prens Lipe topçu bulunması hasebi ile taarruzu bizzat idare ve hatta bataryaların her ikisine kumanda etmek sureti ile, güya şerefi kazanmak istedi. Aklın almayacağı bu sakat ve hatalı baskın biçim ile cins ve kumandaları birbirine uymayan iki bataryanın ateş idaresini tercüman vasıtası ile eline almak istemesi pek gülünç idi. Fakat sinirleri hasta olan bu asabi zatı yola getirmek, gerek Ezelberkin ve gerek mıntika kumandanı Cemal Beyin elinde değildi.)

Sırası çoktan geçen bu taarruz sistemini bir türlü havsalam kabul etmiyordu. Düşündüğümü bir noktai nazar olarak ileri sürdüm ve dedim ki:

« Hiç olmazsa piyade bölüğü daha gece yarısında adanın şimal burnuna çıkmalı ve durmadan adanın en hakim noktası olan bahri işaret merkezine yaklaşmalıdır. Gün doğarken topçuların ateşile bu tepe elde edilmeli ve bölük oraya yerleşmelidir. Belki o zaman şehir teslim olabilir. Yoksa etrafıca düşünülmeyen bu mühlik taarruz için derme çatma bir bölüğün yetismeyeceğini; hiç olmazsa bolca makineli tüfekli bir taburun celbini, aksi takdirde muvaffakiyetin uzak olduğunu ısrarla söyledim. Gerek Prens ve gerek Ezelberk ve onlara iltihak eden Cemal Bey bu makul noktai nazarıma karşı cevap vermeye lüzum görmediler. Yalnız Ezelberk bana:

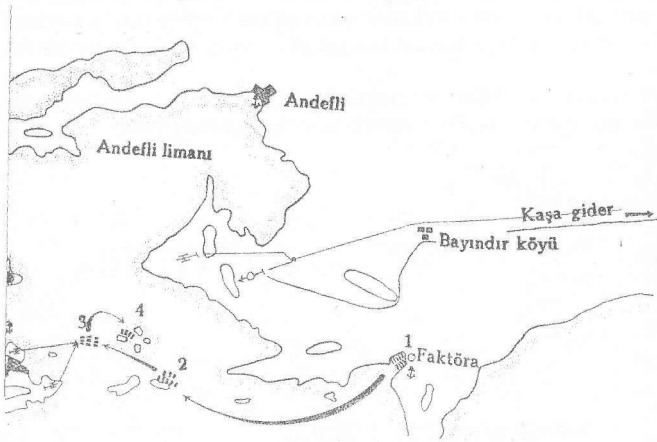
«Bizim yelkenlilerimiz şehre yaklaşır yaklaşmaz ada sakinlerinin derhal teslim olacaklarını ve belki de bunlardan bir kısmı korkularından kendilerini denize atacıklarını unutuporsun galiba mülazım efendi? Dedi. Verecek cevabım kalmamıştı.

21 - 2. Kanun sabahı taarruz yapılacağından geceden ona göre emirler verilmişti.

Sabah saat dört oldu. Hala yelkenliler meydanda yoktu. Faktora limanından adaya kadar olan dokuz kilometrelik mesafeyi kürekle ancak üç saatte kat etmek lazımdı ki, gündüze kalınacak demektir. Saat 5 dakika 30 da sekiz yelkenimiz toplu bir halde bayraklarla süslenerek adaya doğru ağır ağır gittiklerini güçlükle gördük. Biraz sonra ortalık ağarmağa başladı. Gemilerimiz ada ile aramız arasındaki ufak adacıklar önüne geldikleri zaman Meis ile İsroncil adaları arasında bir Fransız kruvazörü görüldü. (Bu kruvazör aşağıda arz edeceğim veçhile Antalya'da batırdığım Paris - II kruvazörüdür.)

Adada derhal bir hareket başladı. Kaynaşma var. Boru sesleri işitiliyordu. Bu sırada Demre'de bulunan tayyaremiz uçtu. Ada üzerine geldiği zaman şiddetli bir makineli tüfek ateşi ile karşılandı. Kruvazör üzerine dört bomba attı. Bombalar gemiden uzak düştü ve hiçbir iş göremeden Demre'ye avdet etti.

Gemilerimiz kruvazörü görür görmez küçük adacıklardan birinin arkasına sığınarak kaldılar. İleriye gidemediler.

Pafta II

Felaket yaklaşıyordu. Gözetleme yerinde bulunan Prens ve diğerleri her ne kadar soğukkanlılıklarını ve neşelerini muhafaza ediyorlarsa da her ihtimale karşı, olsun bataryaların ateşini Fransız toplarına bağlamak ve onlara başkaldırtmamak için hazır bulunmak lazımdı. Maalesef bu işlerin hiç birisinin yapılmasına lüzum görmedikleri gibi, hala şehrin kendiliğinden teslim olacağını ümit ediyorlardı.

Adacık arkasında hareketsiz kalan yelkenlileri ileri sürmek için Ezelberk; Andepli limanında bulunan motorbota binerek süratle yelkenlilerimizin yanına gitti. Bağırarak onları ileri sürdü. Gemilerimiz tam Fransız bataryasının 800 metre önüne geldikleri sırada düşman, bu toplu ve güzel hedeflerini çabucak ateş altına aldı.

Gözümüz önünde cereyan eden bu facia karşısında hala, atıl duran ve ateş için kumanda vereceğini söylediği halde elan vermeyen ve batarya dürbünümü işgal eden Prens yüzüme bakıyordu. Artık müdahale zarureti hissettim. Dürbün başından çekilmesini rica ederek ateş idaresini ben elime aldım. Fakat bu kısa müddet zarfında zavallı yelkenlilerimizden üçü batmış, içindekiler denize dökülmüş bulunuyorlardı; Motor süratle geriye döndü, kendini kurtardı. Diğer beş gemimiz güç hal adacıklara yanaşarak içindekiler karaya çıktılar. Geç açılan ateşimizle Fransız topları sustular.

Adacıklara sığınan 86 askerimizi ancak geceden istifade ederek motorla kurtarabildik. Bu bedbahtların birçoğu yaralı ve bitkin bir halde idiler. 36 şehitle bu taarruzun hesabını kapattık.

Netice:

Bu baskın teşebbüsünün akim kalmasını Alman papazı

Ezelberk'in plan ve kanaatinde aramak lazım gelir. Harp sanat ile alakası olmayan ihtiyat mülahazası rütbesinde bir papazın emir ve kumandasına; daha yüksek rütbeli askerleri vererek bu teşebbüsün idare ve kumandasının bu papaza verilmesi de ayrıca tenkide şayandır.

(DEVAM EDECEK)

DÜZELTME

Geçen sayımızda 24. sayfadaki yazı 25. sayfaya geçerken teknik bir problemden dolayı satır atlaması olmuştur.

O cümle şöyle tamamlanacaktı:

"Bir harpte en büyük yararlık gösteren bir kahramanın destanını kendi ağzından dinlemek değil; ona kendi kahramanlığı hikâye edildiği zaman bile; kabahati meydana çıkmış bir çocuk *mahcubiyetiyle kızardığı görülür*"

Düzeltilir...

ELİ KALEMLİ ALPLERİN BAŞKOMUTANLARINDAN BİRİ

ALİ DEMİREL

Edebiyat ve sanat, milletlerin kültür bankasıdır. Bir milletin en özgün ve en değerli özelliklerini koruyan edebiyat ve sanattır. Sadece korumakla kalmaz, yeni yeni katkılar yaparak gelişmesini ve de çağdaşlaşmasını sağlarlar. Edebiyat ve sanatta yücelmek, yücelirken de özgünlüğünü korumak, bir milletin millet olarak kalmasında ve dahi gelişmesinde çok önemlidir. Böylesine önemli bir yükü omuzlayanlar ise edebiyat ve sanat kişileridir. İşte bu edebiyatçı ve sanatçılar arasından, çok nadir olarak öyle birileri çıkar ki; sadece ulusunun kültürünün korunmasına, gelişip yücelmesine katkıda bulunmakla kalmayıp, kendi çağındaki ve gelecekteki edebiyatçıları da etkileri altına alırlar. Bu tatlı etki bazen öyle yaygınlaşıp kökleşir ki hem yazarların hem de okuyanların gönüllerine ılık bir sevgi seli halinde akar. Artık o yazar, yazarlığının ötesinde bir rehber olmuştur, gönüllere giden yolun yol göstericisi olmuştur. İşte size şimdi kısaca tanıtmaya çalışacağım kişi böylesi bir ulu atamızdır. O, Türklük için, kültür değerlerimiz için, özellikle de Türkçe için tarihler boyunca kalemiyle savaşmış olanların başkomutanlarından biridir. O seçkin bir Türktür. Ve o ALİ ŞİR NEVALİ dir.

Hüseyin BAYKARA Sultan olup Herat'ta yönetimin başına geçince, ilk yaptığı işlerden birisi Semerkant'ta bulunan Ali Şir Nevali'yi yanına çağırmak oldu. Özel elçilerle ve özel bir kervanla yanına getirmek istediği arkadaşısı, Baykara için çok önemliydi. İkisi de çocukluktan gençliğe adım attıklarından itibaren zorlu bir tahsil döneminde aynı okuldaydılar. Ta baştan çok iyi anlaşmışlar, samimi arkadaşlıkları onları kardeş gibi yapmıştı... Okul bittiğinde aralarında sözleşirler, kim devlet yönetiminde yetkili bir makama gelirse diğerine yardımcı olacaktı. İşte bu sözden dolayı Sultan Hüseyin BAYKARA Ali Şir NEVALİ'yi Herat'a davet etmişti...

Timur'un meliklerinden Sultan Ebu Said'in veziri Kikçine BAHŞİ'nin 1441 yılında bir oğlu oldu. Geleceğin büyük insanını yani Ali Şir NEVALİ'yi ilk önce babası eğitim ve öğretime tabi tuttu. Sonraları Horasan ve Semerkant'ta öğrenim gördü.

Sultan Hüseyin BAYKARA ilmine ve dürüstlüğüne çok güvendiği arkadaşısını devletin Mühürdarlık makamına getirdi. Ali Şir NEVALİ, Devlet adamlığına başlar başlamaz çok önemli yenilikler yaptı. Örneğin vergilendirmede adaleti ve vergi toplamayı öyle bir düzene soktu ki halk çok memnun kaldı. Bu arada edebiyatçılara, müzisyenlere ve diğer sanat dallarında faaliyet gösterenlere yepyeni olanaklar sağladı, onları korudu, kolladı. Öster bu olumlu çalışmaları Sultan BAYKARA'nın gözünden kaçmadı ve arkadaşısını Vezirlik makamına getirdi, neredeyse kendisi kadar yetki verdi. Sultan BAYKARA resmi gezi veya başka bir amaç için bir yere gittiğinde yerine arkadaşını

birakıyordu.

Ali Şir NEVAİ, devlet adamı olarak görevlerini üstün bir başarı ile yaparken bir taraftan da edebiyatla, şiir yazmakla uğraşıyordu. Aynı zamanda dil bilgini olduğu için o konuda da yoğun bir araştırma içine girmişti. Üstüne üstlük; mimarlık tahsil ettiğinden ve çok iyi bir mimar olduğundan ötürü, devletin imar işlerinde bizzat mimarlık yapmaktaydı. Bu kadar yük altındayken, asıl gönül verdiği edebiyat, şiir ve dil konusuna yeterince zaman ayıramadığını düşünerek vezirlikten istifa etti... Sultan BAYKARA istifasını kabul etmedi ama gönül verdiği işlere yeterince zaman ayıramaması gerekçesini de haklı bularak, bu kez Ali Şir NEVAİ'yi Esterabat Valiliğine tayin etti.

Mimarlıkta da üstün bir yeteneğe sahip olan bu seçkin atamızın mimari eserleri: Devletin her bölgesinde, özellikle de Horasan yöresinde olmak üzere 370 tane; medrese, kütüphane, hastane, kervansarayı ya sıfırdan yapmış ya da onarımını sağlamıştır. Ayrıca: Herat'ta 9 hamam, 10 konak, 17 cami, 40 kervansaray, 9 köprü ve 20 adet havuz yapımında onun imzası vardır... Daha da var; Feridüddin Attar'ın türbesi ve 80 Km uzunluğundaki Meşhet su kanalı gibi... Konumuz edebiyat ve dil iken bu mimari yönünü neden dile getirdim? Şundan; edebiyat ve Türkçe ile ilgili çalışmalarını hangi koşullar altında yapmış olduğunu vurgulamak istedim.

Valiliği sırasında da yazarlara, şairlere, nakkaşlara resamlara çok yardımlarda bulundu. Edebiyat ve sanatla uğraşanların rahat çalışabilmeleri için onlara destek olmak üzere vakıflar kurdu. Ve tabii kendisi de, vezirlikten valiliğe geçince biraz rahatlamış; edebiyata, şiire ve özellikle de dil bilimine daha çok zaman ayırır olmuştur... Ama zamanla, valilik görevlerinin de kendisini engellediğini düşünerek, kararlı bir şekilde 1490 yılında valilikten de istifa etti. Sultan Baykara'nın bütün ısrarlarına karşın devlet makamlarında görev almadı. Böylece edebiyat ve dilbilimi sahalarında yoğun bir çalışma içine girdi.

Ali Şir NEVAİ, iyi bir şairdi, şiir konusunda özel arkadaşlıklar kurduğu şairler vardı. Ünlü ilim adamlarından Molla Cami onun şiir arkadaşlarından. Ta İslamiyetten önceki devirlerde dahi biz Türklerde var olan tasavvuf anlayışı elbette Ali Şir NEVAİ'de de vardı. O zamanda, Feridüddin Attar'ı kendi tasavvuf anlayışına yakın bulmuştur.

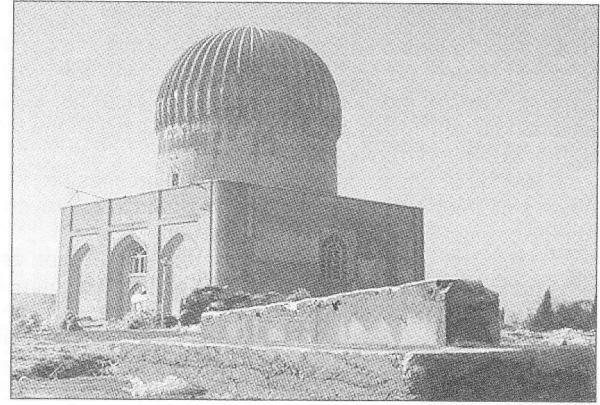
Şimdi gelelim asıl önem verdiği dil bilimi, Türkçe ve edebiyat çalışmalarına. Ali Şir, Farsçayı çok iyi bilirdi, ayrıca Arapça da bilirdi. Eserlerinin hemen hepsi Türkçedir. Çok az sayıda Farsça eser vermiştir ama bunu Farslara ve Farsça konuşan diğerlerine ulaşabilmek için yapmıştır. Daha çok şiir şeklinde yazdı diye hafife alınmasın; yazdıkları, hem sanat olarak çok üstün hem de miktar olarak fazladır. Örneğin: LİSAN - ÜT - TAYR adlı tasavvufi eseri 3500 beyitten oluşmaktadır. Yazdıkları şöyle sınıflanabilir: 4'ü Türkçe biri Farsça olmak üzere 5 divan, 5 mesnevisinden meydana gelen 'Hamse'si ile Türk edebiyatında ilk hamse yazar şairdir. Divanlarından başka 18 eseri daha vardır. Yazdıklarıyla bütün Türk Dünyasının, özellikle de Orta Asya Türklüğünün kültür değerlerini ortaya koymuştur. Yazdıklarının hepsini burada ayrıntıları ile sayıp dökmek mümkün değil. Amaaaa eserlerinin içinde öyle biri var ki işte o bir şaheser! Onca bilgi ve yeteneklerinin yanı sıra bir dil bilimci olan Ali Şir, Farsçayı, Arapçayı ve tabii ki Türkçeyi bilimsel olarak çok iyi incelemiştir. Bilindiği gibi dünyanın çeşitli yerlerinde ve çeşitli zamanlarda Türkçenin başına musallat olan parazit yabancı diller hep olmuştur ve halen de vardır. İşte Ali Şir'in zamanında, onun yaşadığı coğrafyada Türk diline musallat olan dil Farsça idi. Pek çok edebiyatçısı ve şairinin (bir üstünlükmüş gibi) Farsça yazıp söyledikleri bir çağda Ali Şir, derya gibi bilgisi ve mangal gibi yüreğiyle bu çarpık ve çirkin duruma karşı çıkmıştır. Kendi yöresinde kullanılan Türkçe şivesiyle yani ÇAĞATAY TÜRKÇESİ ile yazmıştır. Türkçe yazmış, Türkçeyi ve Türklüğü yüceltmış olması elbette önemli ama o bunu yaparken edebiyat ve şiirde çok büyük bir ustalık ortaya koymuştur.

Ali Şir'in, Türkçenin ne denli üstün bir dil olduğunu ortaya koyduğu şaheserinin adı 'MUHÂKEMETÜ'L LUGATEYN' yani 'İki Dilin Mukayesesi'dir. Tarihi değeri de yüksek olan bu bilimsel ve edebi eseri, kısa bir yazı ile ayrıntısıyla anlatmak taktir edersiniz ki olanaksız. Meseleye biraz vakif olmanız için ben size o eşsiz eserden küçük bir paragraf sunayım:

"... Şöyle bilinir ki, Türk, Fars'tan daha keskin zekalı, daha anlayışlı, daha saf, daha pek yaratılışlıdır. Fars ise ilimde ve gayret sarfıyla elde edilen bir anlayışta daha olgun ve derin görünür. Bu hal Türklerin doğru, dürüst, temiz niyetinden, Farsların da fen ve hikmetinden belli oluyor... Ve lâkin Türk ve Fars dilleri arasındaki kusursuzluk veya noksanlık bakımından çok büyük farklar vardır. Söz ve ibarede, kelimelerin anlam ve kavramında, Türk, Fars'tan üstündür. Türkün öz dilinde öyle incelikler, güzelliğe, sanatlar vardır ki inşallah yeri gelince gösterilecektir..."

Ali Şir, yukarıda belirttiği minval üzere, Türk dünyasına yepyeni bir fikir, edebi anlayış ve özgün bir akım ortaya koymuştur. Bu yeni akım Türk Dünyasında dalga dalga yayılmış, kısa zamanda Hindistan'dan başlayarak, Osmanlı İmparatorluğu kanalıyla Avrupa içlerine kadar bütün Türk ellerini sarmıştır. Söz konusu yerler şöyle özetlenebilir: Babür İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu, Azerbaycan, kuzeyde merkezi Kazan olmak üzere bütün o bölge ve tabii ki Orta Asya... Ali Şir'in yazdıkları hem kendi devrinde hem de sonraki zamanlarda etkili olmuş ve dahi günümüzde etkisini sürdürmektedir. Türk Dünyasında pek çok edip ve şair onu örnek almıştır. Ali Şir NEVAİ'den etkilenen şair ve ediplerden bazıları şunlardır: Osmanlı şairi Ahmet Paşa, Fuzuli, ünlü divan şairi Nedim Ali Şir'den o kadar etkilenmiş ki Çağatay Lehçesinde şiirler yazmıştır. Ziya Paşa 'Harabat' adını verdiği üç ciltlik antoloji eserinde Ali Şir Nevai'ye şanına yakışır genişlikte yer vermiştir. Sadece edip ve şairler mi, daha niceleri özellikle de devlet adamları da etkilenmişlerdir. Örneğin Yavuz Sultan Selim Han, o da bir Nevai hayranıydı...

Ali Şir Nevai'nin çok kitap okuduğu, büyük bir kütüphanesi olduğu biliniyor. Pek çok edip ve şairin yetişmesine önemli katkılarda bulunduğu bilinmekte... Sadece 60 yıllık bir ömre sığdırdıklarına bakınca; böyle insanların yeryüzüne nadir geldikleri, tarihte çok az rastlanmalarından anlaşılmaktadır...

Ali Şir Nevai'nin Herat'taki türbesi

Saygıdeğer atalarımızdan Ali Şir Nevai, 1501 (H.906) yılında, doğduğu kent olan Herat'ta vefat etti. Sultan Baykara onun şanına layık bir cenaze töreni düzenledi. Herat halkının cenazeye katılımı çok yoğun oldu... Türbesi Herat'tadır.

Yüzyıllar öncesinden, güzel Türkçemiz için bütün ömrünü ortaya koyan Ali Şir atamızı anarken, dilimiz nasıl bir kıskacık altında bunu görebiliyor muyuz? O kendi zamanında, kendi coğrafyasında Türk diline musallat olan Farsça'yı hedef almıştı. Bu konuda yazdıklarından kısa bir bölüm:

"... Fars dili yüksek ve derin konuları anlatmada yetersizdir. Çünkü Türkçenin oluşumunda ve konularında pek çok incelik, özgünlük vardır. İnce farklar, en uçucu kavramlar için bile kelimeler yaratılmıştır ki bilgili kimseler tarafından açıklanmazsa kolay anlaşılmaz."

Günümüzde de başka diller güzel Türkçemizin üstüne kara bulut gibi çökmüş durumda. Düşman sinsi saldırırken ne yazık ki biz gafletteyiz. Bir kısmımız, kendi ulus bilincimizin ve

kültürümüzün cahili olduğumuzdan, az bir kısmımız ise bile bile hainliklerinden yabancı dillerin, yabancı söz ve sözcüklerin paryası olmuş durumdalar.

Sevgili okuyucular, artık uyanın. Yeryüzünün en üretken, en kapsamlı ve bilimce (bilgisayar diline bile en uygun dil olan) bütün insanlığın öz dili olabilecek Türkçemizi koruyalım ve de geliştirelim. Ali Şir atamızın zamanında da dil konusunda sapıklığa düşen insanlarımız varmış. Bakın Ali Şir ata onlar için neler yazmış:

"... Türkün bilgisiz ve zavallı gençleri güzel sanarak, Farsça şiirler söylemeye özeniyorlar. İyi ve etraflı düşünseler, Türkçede bu kadar genişlikler, incelikler, derinlikler ve zenginlikler durup dururken, Türkçe şiir söylemenin ve sanat göstermenin daha kolay, şiirlerinin daha beğenilir olacağını anlarlar."

ZİHNİYET FARKI

MUSTAFA AKBABA

28 Eylül 2010 günü ajanslar Savarona Yatı'na yapılan fuhuş baskınından bahsetti. Ertesi günü gazeteler de bu konuyu sayfalarına taşıdılar. Tarihi önemi bulunan böyle bir gemide ahlâk dışı yaşanan bu durum vicdanlarda rahatsızlık meydana getirdi.

Bu hadise bana yıllar önce yaşanmış olan bir başka gemi rezaletini çağırıyordu. Ama o konuya girmeden önce, madem ki söz Savarona'dan açıldı, onunla ilgili kısa bir bilgi vermek de faydalı olur diye düşünüyorum.

Kendisine, 10.4 milyon dolara mal olan bu yatı, Amerika'daki meşhur Brooklyn Köprüsü mühendisinin torunu ve bir bankacının eşi olan Mrs. Emily Cadwalader-Roebling yaptırdı. Adını da Hindistan'da yaşadığı söylenen mitolojik bir kuşun adı olan Savarona koydu. Hamburg'da yapılan ve çok lüks olarak tamamlanan bu yat 28 Şubat 1931 tarihinde yapımı tamamlanıp denize indirildi. 7 ay gibi çok kısa bir sürede tamamlanan bu yat; 136 m. Uzunluğu, 16 m. Genişliği ve 6310 ton ağırlığı ile dünyanın en büyük yatı idi.

Mali kriz sırasında yurt dışında yapılmasına kızan Amerikan Hükümeti bu yata maliyetine yakın bir vergi koydu ve ödenmedikçe yatın Amerikan sularına girmesini yasakladı.

Sahibi bu yatla iki defa dünya turu yaptı. Birkaç sene Panama bandırasıyla gezdi, sonra da İngiltere'nin Southampton Limanı'na demirleyip satışa çıkarttı.

Hitler gemiye talip oldu. Bu sırada Ankara da talip çıktı. Her ne kadar Gülcemal, Ege Vapuru ve Ertuğrul Yatı Atatürk'e tahsis edilmiş ise de daha modern bir yata ihtiyaç duyuldu. Yat satın alınıp, 24 Mart 1938 günü Türk Bayrağı çekildi. Hamburg'da bakımı yapıldıktan sonra İstanbul'a getirilip 1 Haziran 1938'de Dolmabahçe önüne demirlendi.

Bu yatın Ankara'ya kaç mal olduğu hakkında kesin bir bilgi olmamakla beraber, 17 milyon lira gibi bir bedel karşılığında alındığı söylentileri vardır. O sırada Türkiye'nin dış borcunun 102 milyon lira olduğu dikkate alınırsa, bu ciddi bir meblağdır.

Atatürk bu yatta 54 gün kalabildi. Hastalığı ağırlaşınca sedyeyle Dolmabahçe Sarayı'na nakledildi.

Harp sırasında silahlandırılan Savarona, 1951'den itibaren bahriye talebesi için mektep gemisi olarak kullanıldı.

3 Ekim 1979 tarihinde sabaha karşı gemide çıkan ve 24 saat süren yangın neticesinde geminin sadece teknesi kaldı. Ertesi sene tamir edilip denize indirildi. 1989 Yılında da 49 yıllığına bir iş adamına kiraya verildi.

Savarona'nın mazisini böylece özetledikten sonra şimdi gelelim diğer gemiye ve bu gemide yaşanan vicdanları sızlatan, yüz kızartan, hazmedilmesi mümkün olmayan o hadiseye...

Doğrusunu isterseniz, 1962 yılında Kadeş Vapuru'nda yaşanan bu nahoş hadiseden geçen seneye kadar haberdar değildim. O tarihte 14 yaşında olduğum için konunun dışında kalmışım ve de sonra her nasılsa duymamışım.

Değerli ağabeyimiz Ahmet Kaplan Bey, dergimizin Mart 2010 sayısında yayınlanmak üzere bir yazı gönderdi. Kendisine has, o mükemmel akıcı üslubuyla kaleme almış olduğu yazıyı okuyunca, o güne kadar bilmediğim bir konudan haberdar oldum. İbretle okunması gereken bir yazıydı. Ancak, değerli ağabeyimiz bu yazıyı kaleme alırken asil ruhu tekrar kanatlanmış, yıllar önce yaşanan o rezaletin hâlâ vicdanında süren hazimsizliğiyle bazı özel isimler bulunan cümleler kullanmış. Bu tarzdaki bir yazının dergimizin formatına uymayacağını düşünerek kendisinden yazısında biraz rötüş yapmasını rica ettik. Ağabeyimiz, sanki hadise daha dün cereyan etmiş gibi haklı olarak hâlâ burnundan soluyordu. Getirdiğimiz bu teklifi kabul etmedi. Biz de üzülerek de olsa yazıyı yayınlamadık.

Şimdi ben, Ahmet Kaplan Ağabeyimizin affına sığınarak o yazıdan öğrendiklerimi kendi ifadelerimle sizlerle paylaşmak istiyorum.

1933 yılına kadar, yani Çanakkale Zaferi'nden onsekiz yıl sonrasına kadar Çanakkale ile ilgili ciddi bir anma faaliyetlerine rastlanılmıyor.

Bu tarihe gelindiğinde, 28 yaşındaki H. Nihal Atsız, Türk gençliğine şu şekilde sesleniyor:

"Moruk bir gazetecinin milli bir süs vererek kendi keyfi için seçtiği Türk güzelini teşyi için gençlik işini gücünü bırakıp istasyona koşuyor. Fakat iş, bizi bu gün yaşatan ölümlere ihtiram bahsine gelince, kimsede bir hareket görülüyor. En fazla yapılan şey Gülcemal'e binip cazbant dinleyerek ve rakı içerek Seddülbahir'e veya Arıburnu'na gitmek, uzaktan savaş sahalarına bakmak ve vatanperverâne nutuklar vermekten ibaret kalıyor. Sen Çanakkale'ye rahat bir geminin içinde cazbant dinleyerek mi, yoksa yalçın yollarda, vaktiyle Türk vatanını korumaya koşanların çektiği sıkıntıyı çekerek, yayan mı gitmek istersin? Görüyorsun ki eller kendi, şerefsizce yenilen ölümlerine bile nasıl saygı gösteriyor, onların başına ne büyük taşlar diyor... Sana gelince: Senin ölüme göz kırpmadan bakan şerefli şehitlerinin hâlâ bir abidesi yok!.. Ey Türk gençliği! Çanakkale senin vatanındır! 18 yıl önce orada korkunç ve nispetsiz bir boğuşma oldu. Bir tarafta her türlü vesaitle pusatlanmış soğukkanlı İngilizler, cesur İrlandalılar, yaygaracı Fransızlar, çevik Avustralyalılar, sporcu Yenizelandalılar, korkunç Senegalliler, vahşi Hintliler, insanla maymun arasındaki dehşetli bir mahluk olan Mâru'iler, Martinikler, diğer tarafta sessiz ve gösterişsiz Türkler vardı. Bu korkunç boğuşmayı harikülade kahramanlıklarıyla senin kanından olan Türkler kazandı. Fakat ne korkunç tecellidir ki 18 yıl geçtikten sonra orada yenilen düşmanların âbideleri yükseliyor... Senin vatanında düşman âbideleri... Buna nasıl katlanıyorsun Türk genci? Diyelim ki paran olmadığı için onlara lâıyk bir taş dikemedin! Fakat yılda bir defa oraya gidecek kadar kendinde kuvvet bulamıyor musun?"

Bu çağrı üzerine imanlı ve milliyetçi gençlerden bir gurup, Çanakkale'ye yaya olarak yürüyor. Ormanlarda yatarak, tepeleri aşarak 9 gün süren bu yürüyüş esnasında gönülden destek veren yöre halkının da katılımıyla coşkulu bir hava esiyor, şehitlerimizin mezarlarının olduğu yerler tesbit ediliyor. Yapılan bu faaliyet millet vicdanında taktirle karşılanıyor, vatan sahinde büyük heyecan uyandırıyor.

1962 yılına gelindiğinde ise, yanlış yönlendirilerek kendi milli değerlerini tam olarak içine sindirememiş bir gurup genç, Çanakkale'ye, şehitleri sözde anmak üzere Kadeş Vapuru ile yola çıkıyor. Ancak, gemi rotasını Çanakkale'ye çevirir çevirmez şişeler açılıp, danslar yapılmaya başlanıyor. Bu rezillik içerisinde bazı kızlar bekâretlerini kaybediyor. Çanakkale'ye varılınca da şehrin bar, pavyon ve lokantalarının altı üstüne getiriliyor.

Milli Yol Dergisi bu rezilliği 1962 Mart sayısında resimleriyle beraber yayınlıyor. Bu ifşaat üzerine zamanın basını da konunun üzerine gidince, yapılan rezaletin boyutu milletçe öğreniliyor.

Manevi ve milli değerlerin coşkusuyla yıllar önce yapılan yürüyüşle şehitlerimizin ruhu şad edilirken, 1962 yılında, rezillikle sonuçlanan sözde anma programı ile şehitlerimizin kemikleri

sızlatılmış oluyor.

O rezilliği yapanlar, sonradan yaptıklarından dolayı hicap duymuşlar mıdır bilemeyiz ama gelin biz bütün şehidlerimiz için dualar ve Fatiha'lar gönderelim.

Fotoğraf: Mustafa AKBAHA

HEPSİ BİRER ABİDEYDİ

BOŞUNA PAMPHYLIA DENMEMİŞTİ

ANDAÇ

Şubat'ın son günleriydi. Güneş Kaleiçi'nin dar sokaklarında kendini kabullendirememiş, ölgün ışığını limanın üzerinde hissettirmeye çalışıyordu. Yat limanının büyüüne kapılmış teknelerin kıyısında dolaşırken Kaleiçi'nden eski arkadaşım rahmetli Mustafa Ekizler'in küçük oğlu Tuncer ile karşılaştığımda sevinmiş, birlikte dolaşarak anılarımızı tazeleme fırsatı bulmuştuk. Sohbeta doymamış olcağız ki ertesi gün için eve davetimi kabul ederek ayrıldığımızda, yazacağım konuyu belirlemiş olmanın rahatlığı içerisindeydim.

Kapıyı açtığımda, aralanan kapıdan seneler öncesine tekrar bir yolculuğa çıkacağımızı ikimiz de biliyorduk. Tuncer, evden görülen manzarayı büyük bir beğeni ile seyretmeye başladı. Bir müddet seyrettikten sonra; "Kaleiçi, Körfez, dağlar sanki uzanıpda tutabileceğim kadar yakın görünüyor" dediğinde hoşuma gitmişti. Kahvelerimizi yudumlarken, Körfez'in karşı kıyısında görünen Sıçan Adası'nı göstererek; "orada balık tutma maceramızı hatırladın mı?" deyince güldüm; "nasıl unutturum sayende elimiz boş dönmüştük." Diyerek yarı sitemimle karşılık verdim.

Kaptan bir arkadaşının teknesiyle üçümüz bir gece barakadi döşemek için adanın yakınına gitmiştik. Barakadiyi döşeyip 3-4 saat sonra toplayacaktık. Aksilik bu ya!... Teknenin ışıkları arıza yapmış, karanlıkta ışiksiz denizin ortasında beklemenin yasak ve sakıncalı olacağından kıyıya yaklaşip sabahın ilk ışıklarını beklemek zorunda kalmıştık.

Toplamada geç kaldığımız için 250'ye yakın oltanın birçoğu eğilmiş, yakalanan balıkların hemen hepsini canavar tabir edilen diğer dip balıkları yemişti. Buruk bir hatırayı anarak sohbeta ısınmaya başladık.

Denizin Turkuaz'a bürünmüş, kımiltısız duruşunu keyifle seyrederken; "hava sert lodos yaptığında denizin köpürerek

canlandığını, dalgaların oynaşısını seyretmek buradan bir başka güzel olsa da dayanamam, limana iner, rüzgarı arkasına almış dalgaların çalımını falezlerin nasıl bozduğunu, bazen de falezlerin üzerinden aşarak serpintilerini etrafa saçmasını seyrederim" dediğimde Tuncer hemen atıldı; "çocukluğumda öyle havalardı, bizim gibi teknesi olanların kâbusu olurdu. Zira liman tam korunaklı olmadığından tekneler bağlı olsalar da bazen battıkları olurdu. O zamanlar sen daha Antalya'ya gelmemiştin. Kadıncı'nın hemen yanında Devlet Hastanesi vardı. Lodos patladığında hastane bahçesinden dalgaların attıkları balıkları topladığım çok olmuştur. O zamanlar denizde balık kaynardı desem yeridir. Şimdi ise en hafifinden bir çaca bile dalgaların oyununa katılıp falezleri aşamaz, öyle meceracı balık kalmamıştır körfezde" diyerek kendince daha baskın bir hatırayı önüne koyuverdi.

Tuncer Kaleiçi'ni dalgın gözlerle bir müddet seyrettikten sonra yeni bir anıya çoktan yelkenini açmıştı. Eskiden buradaki evlerin sahiplerini isimleriyle ve nereden geldiklerini, etnik kimlikleriyle anlatmaya başladığında, sohbetin benim için merak uyandıran kısmına yaklaşmıştı. Fırsatı kaçırmadan; "Eskinin Kaleiçi insanından biraz bahseder misin" deyince sözümü ikiletmedi sohbeta teşne bir eda ile anlatmaya koyuldu.

"1955'lerde henüz 10 yaşlarındaydım. Babam ve Hüsnu ağabeyimle birlikte, bizim her şeyimiz olan teknede gücümüz yettiğince çalışırdık. Limanın tek motorlu teknesi bizimdi. İsmi de Allah'a Emanet – Ekizler koymuştuk. Çoğu zaman Olympos'un berisindeki Atbükü'nden krom çekerdik. Çarşamba günleri ise Kemer'e, Tekirova'ya, Ağva'ya insan taşımacılığı yapardık. O zamanlar etrafımdaki yabancı insanlar dikkatimi çekmeye başlamıştı. Bilhassa Araplar tekne sahibi olurlardı. Daha sonraları babamdan dinlediklerime ilaveten yabancıları gözlemleyerek, sualler sorarak bu konu hakkında bayağı bilgi sahibi oldum. Zaten birçoğunu tanımaya başlamıştım. Aslında Antalya ilk kuruluşundan bu yana Selçuklu, Osmanlı zamanında da Rumlar, Frenkler, Yahudiler Antalya'nın vazgeçilmez yerli halkları arasında bulunurlarmış. Yahudiler uluslar arası ticaretle ilgilenir, Rumlar ise ziraatle ve esnaflıkla kendilerini gösterirlermiş. Bunlara ilave olarak Mısır ve Şam'dan hatta diğer Arap ülkelerinden gelenler ticaretle uğraşırlarmış. Yerli halk ise gelen bu tacirlerin yerlerini zaman içinde alarak Yat Limanı'nı bir ticaret merkezi durumuna getirmişler. Limana gelen bu tüccarlar arasında, bu saydıklarımın dışında Venedikli, Cenovalı, İtalyan, İspanyol Yahudileri, Giritliler, Kıbrıs ve Yunanlılar bulunmuş.

O devirlerde Antalya Limanı, Bizans ve Selçukluların önemli bir ticaret kapısıymış. En önemli ihraç maddeleri başta kereste olmak üzere zift, katran, susam, hububat ve narenciye, daha sonra da kilim, halı, ham deri gibi ürünlermiş. Buna karşılık Mısır ve Şam'dan baharat, şeker, boyalar ithal edilirmiş. Babamın yetiştiği zamanlarda ise Kıbrıs, ticaretinin büyük bir kısmını Antalya'dan sağladığını babamdan duymuştum. Bilirsin babam eski yelkenli teknesi ile gençliğinde Kıbrıs'a 4 günde gitmişti" dedi.

Konuyu biraz daha yakına çekmek için; "senin çocukluğundaki Kaleiçi'nden bahseder misin" deme ihtiyacı duydum. Devam etti;

"Senin eski dükkanın iç kale ile dış kaleyi ayıran, şimdilerde yıkılmış olan surların üzerindeydi. Dükkanın ile karşıdaki Süleyman Demiral amcanın evinin bahçe duvarı arasında çocukluğumda hatırladığım bir su kemeri vardı. Altında ise iki kaleyi ayıran 22 kapıdan biri bulunuyordu. İşte oradan, karşıdaki bizim ev de dahil olmak üzere Yenikapı, Üçkapılar ve Kalekapısı'na kadar olan bölüme Rum mahallesi denirdi. 190 evi olan bu bölgede önceleri Rumlar oturduğu için böyle söylenirdi. Bizim ev dahil hemen hepsini eskinin Rum ustaları yapmış. Şimdi bile birçoğu zamanın acımasızlığına direnerek varlıklarını koruyorlar" dedi.

Tuncer'e; "neden acaba iç kale duvarları yıkılmış biliyor musun?" diye sorduğumda hemen cevapladı.

"Babamın anlattıklarını sana aktarayım. Kaleiçi halkı yazın sıcağından dar sokakların sayesinde gölgelerin güneşin sokaklarda serbest dolaşmasına mani olduğundan rahat etmişlerdir. Lâkin serin meltem rüzgârlarını kesen surlardan hep şikayetçi olmuşlardır. Surların yıkılması için belediyeye yapılan yoğun baskılar sonucunda daha fazla direnemeyen belediye

(1930-1934 yılları arasında belediye başkanı Hüsni Karakaş idi) surları yıkım kararını almış. Yıkımı yapanların en meşhuru Karaferiye'li Çingene Hasan imiş. Eline geçirdiği inşaat levyesi ile koca surları yıkanların başında gelirmiş. Osmanlı zamanında Selanik Vilayeti Sancağında bir kaza merkezi olan Karaferiye, Yunanistan'ın Makedonya bölgesinde Beroia şehrinin Türkçe adıdır. 1912 de Balkan savaşında Yunanlıların eline geçmiştir. İşte o çingene Hasan senin dükkânın bulunduğu yerde surları yıkarken altında kalıp ölmüş. İşte surların yıkımı böyle olmuş" dedi.

Tuncer konuya dönerek devam etti.

"Yıkılan su kemerinin hemen yanında bulunan eski yanık hastanesinin yıkılan yerinden, aşağıdaki Selçuklu mahallesine kadar olan kısımda ise Müslüman kesim ve gayrimüslimler karışık oturlarmış. Selçuklu mahallesinden Tophane arasında kalan kesimde ise Müslüman halk, kendi yaşayış tarzını, dünya görüşünü yansıtırçasına mimari güzelliğe bürünmüş evlerde yaşamışlar. Yani senin anlayacağın yöreye Pamphylia dendiği gibi yörenin kopyası sayılan Kaleiçi'ne de küçük Pamphylia denilebilir. 1924 de Selanik ve Yunanistan'ın diğer yerlerinden gelen Türk muhacirlerle Antalya ilk defa tam olarak Türkleşmiştir" dedi.

Kaleiçi'nde bir Türk evi

Antalya'nın öncelerinde anılan isimleri tarihin sayfaları arasında yerini almıştır. Kaleiçi ise zaman içinde bilhassa turizmle tanıştıktan sonra, kendini yenilemiş, binaları yenilendikçe de çehresi güzelleşerek, yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olmuştur. Geçmişin anılarını, dar sokakların kuytularında, yıkılan surların diplerinde saklayarak geçmiş ve geleceğin ortak mirasını bağrında saklamayı bilmiştir.

ALİ DEMİREL İLE SOHBET

KONUŞAN: MEHMET ERÇİN

Aziz ve kadim dostum Mustafa Akbaba ile yapmış olduğum mülakat, Nevzuhur okuyucuları tarafından ilgi ile karşılandı. Bunu gelen elektronik posta ve telefonlardan anlıyoruz. Bu da bana şevk verip Sayın Ali Demirel ve Sayın Bekir Kara (Andaç) beylerle bu işi sürdürmenin iyi olacağı kanaatini uyandırdı. Bu derginin yükünü çeken üç silahşörlerden geride kalan iki kişiyi daha tanımak artık boynuma borç oldu. Bu noktadan hareketle, sohbeti önce Ali Demirel Bey ile, kararlaştırdığımız gün ve saatte Masadağı'ndaki evlerinde

Antalya'yı kuşbakışı seyrederek gerçekleştirdik.

Sayın Demirel; sizden ilk olarak kısa bir öz geçmişinizi öğrenebilir miyiz?

Tabii memnuniyetle. Benim doğduğum köy Derekerebağ, Afyon'un Bolvadin ilçesine bağlı, Eber gölünün kuzey yakasında şirin bir köy. Bizim köyün insanları çalışkan, sabırlı, kanaatkâr ve hoşgörülüdür... 1947 yılında doğmuşum. Çocukluğum muhteşem (o zamanki haliyle) Eber gölünün kıyısında geçerken, bende bir okuma sevdasıdır başladı. İnanması güç ama o yıllarda bizim köyde okul yoktu! Rahmetli babam ve köyün imamının yardımlarıyla okuma yazma öğrendim, hesap yapmayı (dört işlem) öğrendim. Her elime geçen kağıt parçasını okuyordum, kese kağıtlarını bile... Bu hevesim karşılıksız kalmadı, bizim köye 5 km. mesafede bir köyde ilkokul vardı. Babam tarafından oraya götürüldüm. Öğretmen beni sınava tabii tuttu ve 3. sınıftan okula başlattı.

İlkokuldan sonra Konya-Sarayönü Ziraat Okulunu, ondan sonra da Malatya Bölge Ziraat okulundan mezun oldum. 1967 yılında Manisa İl Tarım Müdürlüğünde tarım öğretmeni olarak çalışmaya başladım. 1969 ve 1971 askerlik dönemimden sonra Zonguldak İli Çaycuma İlçesinde teknik eleman olarak yeniden göreve döndüm... 1975 yılında Kırşehir İli Kaman İlçesinde teknik eleman ve İlçe Başkanı olarak görev yaptım. İşte tam bu sırada Eşim Sevim'le tanıştım ve 1976 yılında Kaman'da evlendim.

1979 - 1982 yılları arasında Afyon İli Çay İlçesinde, 1982 - 1992 yılları arasında Afyon İli Sandıklı İlçesinde, 1992 yılında Antalya İli Kemer İlçesinde teknik eleman olarak görev aldım. 1994 yılı sonlarında Ankara'ya Tarım Uzmanı olarak atandım ve 1995 yılında emekli oldum. Bütün bu uğraş içinde Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesini bitirdim... Antalya'ya yerleştim, iki çocuğum var, şimdilik üç torunum var... İşte böyle!

Ali Bey, siz tarım alanında bir teknik elemansınız bu edebiyatla uğraşı da nereden çıktı?

Edebiyatla ilk ilgim, daha ilkokula bile gitmeden okuma yazma öğrenmemle başladı. Şöyle ki; Rahmetli babaannem, ben daha küçükken bana masal anlatırdı, babam da anlatırdı. Okumaya başlayınca artık ben babaanneme ve onun arkadaşları olan komşu kadınlara kitaplar okumaya başladım. Genelde efe serüvenleri halk şairleri ile ilgili kitapları severlerdi. Gerçi başkaca kitabımız da yoktu. En çok sevdikleri kitap ise; Kerem ile Aslı hikâyesi ve Kerem'in şiirleri idi. Daha sonraları, henüz çalışmaya başladığım yıllarda işten kalan zamanımın bir kısmını kitap okumaya ayırmıştım. Yıllar geçtikçe kitap okuma alışkanlığım ve okuduğum kitap sayısı arttı.

Hangi tür kitapları okurdunuz?

Başlangıçta yani gençliğimde diyelim, serüven romanları ile başladım. Sonra Türk Tarihi ile ilgili romanlar okudum, 'Bozkurtlar Diriliyor' gibi... Sonraları, özellikle Çaycuma'dayken bilimkurgu eserler okumaya başladım, bilimkurgudan çok etkilendiğimi söyleyebilirim. Bu ilgi ve merak beni konuyla ilgili araştırma kitaplarını okumaya yöneltti. Şimdi yazar ve eser adı vermeyeyim ama şu kadarını söyleyeyim, o zamanların hatta sonraları ve de günümüzde bile ünlü olan yazarların Avrupa'da yayınlanmış eserleri çok zaman geçmeden Türkçeye çevriliyordu. Dahası o yazarlardan bazıları ülkemize konferans vermeye bile geldiler. Bilim kurgu merakım, okudukça beni dine yönlendirdi. Gerçi Kuran'ın Türkçe mealini defalarca okumuştum ama insan türünün inanç geçmişini irdelemem gerekiyordu. Tevrat, Zebur, dört çeşit İncil (hatta Barnaba İncili ile beş çeşit) Buda, Zerdüş, Hint dinleri, eski Babil inancı, Mısır inancı... Ta Kızılderililerin kutsal kitabı Popal Vuh'a varıncaya kadar her birinden olabildiğince yararlandım. Ha bu arada Türk Tarihi ile ilgili okuma çabalarım daha bir özel yer teşkil eder. Yabancı araştırmacıların, yabancı tarihçilerin ve yabancı Türkologların yazdıklarını, bulabildiğim kadarıyla, Türkçeye çevrilmiş olanların hemen hepsini bulup okumaya çalıştım; elbette eksiklerim çok. Ama beni